

**Uunga siunnersuut: Eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut
inatsisaannut allannguutissatut**

siunnersuut

*Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu
Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq*

**Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu
Ataatsimiititaliap**

siunnersuutit aappassaaneerpeqarnerannut

ISUMALIUTISSIISUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Doris J. Jensen, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Olsen, Demokraatit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Mala Høy Kúko, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Mariia Simonsen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Eqaluk Høegh, Inuit Ataqtigiit

UKA2022-mi ulloq 5. oktober 2022 siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap
siunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Matumani eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq pillugu inatsisip allanngortinneqarnissaa pillugu
siunnersuutigineqartumi Naalakkersuisut ataqqinaammik tunniussisalernissaannut inatsisitigut
tunngavissiisaaq. Eqqumiitsuliornermik ingerlatsisut sisamat nersornaammik aningaasatigullu
tapiisummik ukiunut qulikkaartumik tunineqartarnissaat ataqqinaammik tunniussisarnermi
siunertarineqarpoq. Ataqqinaammik tiguisussat annerpaamik ataatsikkut sisamat
tunineqarsinnaapput. Ataqqinaammik tunniussassat aningaasat tunngaviusut ukiumut
ataatsimut 250.000 kr.-iusut siunnersuummi aalajangiunneqarpoq, tassani aningaasat
tunngaviusut procenti aaqqiissutissaq naapertorlugu iluarsineqartassallutik. Taamaattorli
aningaasat isertitat naapertorlugit ataqqinaammik tunniunneqartussat
annertussusilerneqartassasut aamma aalajangiunneqarpoq, taamaalilluni allatigut
isertitaqaraanni aningaasat tunniunneqartussat annikillisinneqarsinnaallutik. Nalunaarummi
isertitat naapertorlugit annertussusiliinissaq pillugu malittarisassiornissamut Naalakkersuisut

inatsisitigut tunngavilerneqarput. Ataqqinaammik tunniussassaq eqqumiitsuliortunut eqqumiitsulianik ingerlatsisunut, eqqumiitsuliortutut imminnut taasinnaasunut, tunniunneqarsinnaasuusaaq. Ataqqinaammik tunniussassaq taamaalilluni eqqumiitsuliortunut ukiorpassuarni suliaminnik ingerlatsisimasunut eqqumiitsuliortutullu nersugaanermik annertuumik angusaqarsimasunut piukkunneqarluni.

Tamatuma saniatigut eqqumiitsuliortut eqqumiitsulianik ingerlatsinerminnut piginnaasaminnullu akissarsitinneqarnissaannut siunnersuut inatsisitigut tunngavissaqartitsilissaaq. Taamatut akissarsititsisarnissap siunertaraa eqqumiitsuliortut aningaasatigut tapersersorneqalernissaat, taamaalillutik eqqumiitsuliornikkut piginnaasaminnik ineriartortitsisissinnaalerlutik.

Akissarsititsinissaq ataqqinaammillu tunniussinissaq tunngavigalugu eqqumiitsuliortunik toqqaalernerme piunasaqaatit sorliunissai pillugit aalajangersakkat erseqqinnerusut kingusinnerusukkut nalunaarusiornermi aalajangerneqarumaarput.

Eqqumiitsuliortut aningaasatigut tapersersorneqarnissaat kiisalu eqqumiitsuliat inuiaqatigiinni pingaaruteqassusaata ukkatarineqarnissaat tunniussisarnissanut siunertaapput.

2. Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Siullermeerinninnermi siunnersuummut assigiinngitsunik qisuariartoqarpoq. Eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerup tapersersorneqarnissaata pingaaruteqassusaa isumaqataaffigineqarluarpoq. Taamaattorli suna tunngavigalugu eqqumiitsuliortut ataqqinaammik tunineqarnissaminnut toqqarneqartassanersut kiisalu ataqqinaammik tunniussassap tunngaviusumik annertussusissaa aammalu qaqugukkut tunniunneqartassanersoq oqallinnermi apeqquserneqarput. Tamatuma saniatigut kingumoortumik ataqqinaammik tunniussisoqarnani sulinissamut tapiissutit amerlanerusut taarsiullugit tunniunneqartarsinnaannginnersut apeqqutigineqarpoq.

3. Tusarniaanermut akissutit

Siunnersuut piffissami ulloq 30. majimit ulloq 24. juni 2022 tungaanut tusarniaassutigineqarsimasoq Naalakkersuisut paasisutissiissutigaat. Tusarniaanermut akissutit inatsisissatut siunnersuummut kakkiunneqarput, tamanna Inatsisartut Siulittaasoqarfiata ilusiliinissamut piunasaqaataanut naapertuuppoq.

4. Apeqqutit

Ataatsimiititaliap siunnersuummik sularinninnissaminut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq apeqqutinik akissuteqaqqullugu qinnuigaa. Ataatsimiititaliamit apeqqutigineqartut assilineri aammalu

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisup akissuteqaataata assilnera isumaliutissiisummut matumunnga ilanngussatut kakkiunneqarput.

5. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Eqqumiitsuliornermut nunatsinnilu eqqumiitsuliortut tapersersornissaannut annertuumik isumaqatigiittoqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

5.1 Eqqumiitsuliornermik ingerlatsineramik naliliineq kiisalu ataqqinaammik tunniussassat agguataarneqarnerat

Kikkut ataqqinaammik tunineqartassanersut sunalu tunngavigalugu tunineqartassanersut pillugu nassuiaat siunnersuummi naammaginartumik nassuiarneqarsimangitsaq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Eqqumiitsuliortup suliaamik nalilersuineq tunngavigalugu ataqqinaat tunniunneqartartoq kiisalu pitsaassutsimik nalilersuineq eqqumiitsuliornermik sulialinnit nalilerneqartartoq oqaaseqaammi allaqqapput. Eqqumiitsuliortup ataqqinaammik tunineqarnissaanut suut tunngavilersuutaanersut pillugit oqaaseqaatigineqartut matumani naammaginarpallaanngitsuusut ataatsimiititaliamit malugineqarpoq.

Siunnersuummi matumani Naalackersuisut akissuteqaatiminni ilisimatitsissutigaat ataqqinaammik tunniussisarnerup allaffissornerata Eqqumiitsuliornermut aningaasaateqarfimmut taassumalu siulersuisuinit inissinneqarnissaa pilersaarutaasoq. Tassani naalackersuinikkut akuleruttoqartannginnissaa pilersinniarneqarpoq kiisalu ataqqinaammik tunniussisarnerit naalackersuinikkut iliuitsit malinnagit eqqumiitsuliornikkut ilisimasalimmit naliliineq tunngavigalugu ingerlanneqartarnissaat qulakkeerniarlugu. Kikkut ataqqinaammik tunniussiffigineqartassanersut pillugu piumasaqaatit pingaarnerit assigiinngitsut nalunaarusiornikkut aalajangersarneqarumaarput. Naalackersuinikkut akuleruttoqannginnissaa qulakkeerniarlugu tamanna Eqqumiitsuliornermut aningaasaateqarfik suleqatigineratigut pissaaq. Naalackersuisut allakkatigut apeqqutinut akissuteqaataani piumasaqaatit qanoq aalajangersarneqarsinnaanersut pillugu nassuiaat takuneqarsinnaavoq. Ataqqinaammik tunniussassat eqqumiitsuliornermik suliaqartartut assigiinngitsut akornanni ima agguataarneqartassasut eqqumiitsuliornermik suliaqartartut tamarmik isiginiarneqarlutik Naalackersuisut akissummi nassuiaateqarfigaat. Tamanna Eqqumiitsuliornermut aningaasaateqarfiup kiisalu eqqumiitsuliortut kattuffiisa akuutinneqarnerisigut nalunaarusiornikkut aalajangersarneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Eqqumiitsuliornermut aningaasaateqarfiup akuutinneqarnissaanut siunertaq taamaalillunilu naalackersuinikkut akuleruttoqannginnissaanik qulakkeerinninnissaq Naalackersuisunit piviusunngortinneqassasoq ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq.

5.2 Ataqqinaammik tunniussassat tunngaviusumik aningaasartai piffissarlu

Tamatuma saniatigut eqqumiitsuliortumut ataasiinnarmut piffissamut ukiut qulikkaartumut

anigaasat annertujaartut tunniunneqartassasut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Siunnersuummut matumunnga atatillugu eqqumaffigisassat arlaqarput. Naalakkersuisut ilisimatitsissutigaaat eqqumiitsulianik pingaartitsineq kiisalu eqqumiitsuliortut ineriartornissaannik qulakkeerinnineq eqqumiitsuliortunut tunniussisarnissap siunertarigaa, taamaalillutik eqqumiitsuliornermik ingerlatsiinnarnissaminnut periarfissaqarniassammata. Ataqqinaat taanna eqqumiitsuliornermik suliaqartarnikuunermik tunngaveqarluni tunniunneqarsimappat ataatsimiititaliamit ima paasineqassaaq, naliliineq siunnersuutip sunniutissaatut kissaatigineqartumik piviusunngortitsisinnaanngitsoq. Taamaattumik inatsit kissaatigineqartutuut sunniuteqartarnersoq pillugu ataavartumik nalilersorneqartarnissaa ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq.

Ilutigisaanik ataqqinaammik tunniunneqartartut isertitat napertorlugit annertussusilerneqartartut maluginiarneqarpoq aammalu annertussusiliinissamut maleruagassat nalunaarusiornikkut aalajangersarneqassasut. Siunnersuutip oqaaseqaataani ataasiakkaani allaqqanngilaq qanoq isertitat naapertorlugit annertussusiliisarneq sulinermit atortussanngortinneqassanersoq, kisiannili 250.000 kr.-t tunniunneqarsinnaasunut annerpaajussasoq kiisalu tunineqartussap ukiumi taaneqartumi isertitarisimasai apeqqutaallutik anigaasat annikillisinneqarnissaat pillugu nalunaarummi malittarisassanik aalajangersaanissaq taamaallaat allassimavoq. Siunnersuummut matumunnga Naalakkersuisut ataatsimiititaliap apeqquteqaataanut akissuteqarnermini ilisimatitsissutigaa tamanna nalunaarusiornikkut aalajangersarneqarumaartoq. Naalakkersuisut akissuteqaataanni kakkiunneqartumi isertitat naapertorlugit annertussusiliisarneq sulinermit qanoq atortussanngortinneqarsinnaanersoq pillugu periarfissat assigiinngitsut allaqqapput.

6. Siunnersuutip anigaasatigut kingunerisassai

Siunnersuut piviusunngortinneqarpat anigaasatigut kingunerisassai siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaataani nassuiarneqarput. Tassani eqqumiitsuliortunut ataqqinaammik tunniussisoqartalernissaanut akissarsititsisoqartalernissaanullu inatsisitigut tunngavissaqalersitsimmat siunnersuut anigaasatigut kinguneqassasoq eqqaaneqarpoq. Inatsisit atuuttut naapertorlugit tapiissutit tunniunneqartareersut saniatigut taamatut tunniussisarnerit pialissapput. Taamaattumik siunnersuummik uuminnga akuersineq nunatta karsianut anigaasartuutit annertunerulernerannik kinguneqassaaq. Naatsorsuutigineqarpoq ataqqinaammik tunniussisarnermut anigaasartuutit annertunerulernerat ukiumut 1 million kr.-ussasoq kiisalu akissarsititsisarnernut ukiumut 80.000 kr..

7. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqtigineersut aamma Siumumeersut siunnersuummut ima oqaaseqaatissaqarput:

Kultureqarnerup inerisarneqartuarnissaa eqqumiitsuliortullu ataasiakkaat nukittorsarneqartarnissaa siunnersuummi taperserneqartussatut isigigaat. Siunnersuummi sinaakkutaasut malillugit eqqumiitsuliortut inuusuttut suliaminni tapersersorneqarnerat ukkatarineqarnerulissasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqartoq maluginiarneqarpoq. Taamaattumik eqqumiitsuliortut inuusuttut qanoq iliornikkut ataqqinaammik akissarsitinneqartalersinnaanersut pillugu isumaliutissiisummut ilanngullugu eqqarsaasersuuteqarfigeqqullugu ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut qulaani taaneqartut Naalakkersuisunut kaammattuutigivaat.

Amerlanerussuteqartut qulaani allassimasut tamanna tunngavigalugu siunnersuut akuerissutigineqassasoq innersuussutigaat

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Demokratineersut siunnersuut pillugu ima oqaaseqaatissaqarput:

Demokraatit maani nunatsinni eqqumiitsuliortut eqqumiitsulioriaatsini tamani suliaat nersortarialittut isigaat. Upperaarput, eqqumiitsuliortut eqqumiitsuliornerlu ulluinnarni nuannaarnermik pilersitsisartut, taamaattumillu aamma isumaqarluta, eqqumiitsuliornerup tapersersornissaa pingaartuusoq.

Tapersersorsinnaangilarpulli ukiuni qulini ataqqinaammik akissarsisitsisarnissamik isumassarsiaq. Inuunerissaarnissamut pingaaruteqartunut soorlu peqqinnissaqarfimmut, meeqqat atuarfiannut ulluunerani paaqqinnittarfinnut akissaqarata, pingaarnersiuiineq kukkunertut isikkoqarpoq ataqqinaammik akissarsisitsisarnissaq. Kissaatiginerugaluarparput, annertunerusumik eqqumiitsuliortut sulinerannut akissarsisitsisarnissaq imaasillugu, eqqumiitsuliat nutaat nuannaarutissanngorlugit

Erseqqissarusupparali, pisartagaqartalernissamik isuma ajunngikkaluarmat, aningaasaatitali sumut atornissaat pingaarnersiortariaqarparput. Tassani Demokraatit isumaqarput, pissutsinik pitsanngorsaanermut aningaasat atoraanni pingaarnersuq soorlu Peqqinnissaqarfimmi, meeqqat atuarfianni, meeqqanut sumiginnakkanut ikiorsiinernut, utoqqaat atugaannut, innarluutillit atugaannut, angerlarsimaffeqanngitsut atugaannut allanullu atugarissaarnissamut pingaaruteqartunut.

Eqqumiitsuliortunut nersornaasiisarnissaq oqaatigineqareersutut ajunngilluinnarpoq, Demokraatilli pingaarnersiuiineranni appasissorujussuulluni, isummatsinnut, inuaqtigiiit maanna inissisimanitsinni aningaasanik atuinissaanut.

Qulaani allassimasoq ataatsimiititaliami ikinnerussuteqarluni innersuussissutigaat tamanna tunngavigalugu siunnersuut itigartitsissutigineqassasoq.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasunut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Doris Jakobsen Jensen
Siulittaasoq

Nivi Olsen
Siulittaasup tullia

Eqaluk Høegh

Mala Høy Kúko

Mariia Simonsen